Concept Veiligheidsplan AZC Etten-Leur

1. Aanleiding

Het COA neemt voor de opvang van asielzoekers het pand aan Mon Plaisir 40 in gebruik. De locatie voorziet in de opvang van maximaal 250 asielzoekers. De eerste bewoners arriveren in januari 2025. Tussen de gemeente Etten-Leur en het COA is een bestuursovereenkomst afgesloten.

1.1 Doelstelling

- Het beperken van veiligheidsrisico's op en rond de opvanglocatie.
- Het voorkomen van incidenten en het vastleggen van afspraken over hoe te handelen bij incidenten.

1.2 Betrokken organisaties en verantwoordelijkheden

1.2.1 COA

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang, begeleiding en in-, door- en uitstroom van asielzoekers. Het COA huisvest en begeleidt op een professionele manier mensen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving. De beheersing van incidenten, calamiteiten en crises is daarbij een onmisbare taak die het COA op een professionele wijze invult. Hierbij vindt afstemming plaats met onder andere de politie, de gemeente en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Het COA is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van 24/7 beveiliging in de opvanglocatie en de daarbij behorende buitenruimte. Het COA draagt er zorg voor dat de locatie 24/7 telefonisch te bereiken is. Het centraal telefoonnummer hiervoor is: ….

Het COA is ook verantwoordelijk voor een goede verstandhouding met de omgeving. Dat doet zij onder andere door het organiseren van een structureel overleg met betrokkenen uit de directe omgeving. De precieze vorm van dit overleg is mede afhankelijk van de behoefte die er is bij de omgeving. Het COA is bereikbaar voor signalen en klachten uit de direct omgeving, neemt deze serieus en zorgt ervoor dat deze opvolging krijgen. Resultaten van de afhandeling worden terug gekoppeld aan de klager/signaleerder.

veiligheid.

1.2.2 Trigion

Trigion zorgt in opdracht van COA voor de beveiliging op de locatie. De beveiliging is 24/7 actief en bereikbaar.

CONCEPT

1.2.3 Stichting Surveillance Vosdonk

Trigion zorgt via Stichting Surveillance Vosdonk (hierna: SSV) voor de veiligheid op het industrieterrein Vosdonk voor de ondernemers die aangesloten zijn bij SSV.

1.2.4 Gemeente Etten-Leur en de burgemeester

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid en de hulpverlenende taak van de politie in de openbare ruimte. De burgemeester voert hierover overleg met de politiechef en in de driehoek.

De gemeente is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Gemeente is met het COA een bestuursovereenkomst overeengekomen.

1.2.5 Politie

De politie is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke handhaving van de openbare orde. Daarbij werkt zij samen met gemeente (bijvoorbeeld de gemeentelijke BOA's), COA en beveiliging. Bij incidenten met een strafrechtelijk karakter treedt de politie mogelijk ook op de locatie op. Tussen COA en politie worden hierover werkafspraken gemaakt. De politie zorgt voor een vast aanspreekpunt. De politie is belast met de handhaving van de vreemdelingenwet.

1.2.6 Openbaar ministerie/Officier van justitie

De officier van justitie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde: het opsporen en vervolgen van strafbare feiten.

1.2.7 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

De Brandweer, GGD, en de GHOR behoren tot de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio voert de regie als het om brandweerzorg, gezondheidszorg en crisisbeheersing in relatie tot de asielzoekerscentra. De Veiligheidsregio adviseert de gemeente bij vergunningverlening. De GGD voert taken uit op het terrein van de publieke gezondheidszorg. De GHOR krijgt in een opgeschaalde crisissituatie een rol.

Voorafgaand aan de ingebruikname van de locatie vindt controle/veiligheidsscan plaats om het veilig gebruik van de locatie te waarborgen.

1.2.8 Gemeente Rucphen

Met de gemeente Rucphen wordt in september afspraken gemaakt rondom veiligheid in de kern van St. Willebrord. Deze dorpskern ligt redelijk dicht bij de asielopvang. Hier komt een stuk over de afspraken die met de gemeente Rucphen worden gemaakt.

1.3 Status

Dit plan legt op het terrein van veiligheid de rollen, taken en verantwoordelijkheden vast van alle

CONCEPT

betrokken partijen. Het plan omvat eveneens operationele afspraken tussen de betrokken instanties. Partijen committeren zich aan dit plan. Het plan vormt een onlosmakelijk onderdeel van de bestuursovereenkomst die is afgesloten tussen gemeente en COA.

Dit plan is niet uitputtend. Voorafgaand en gedurende de periode dat de opvanglocatie asielzoekers ontvangt, kunnen afspraken worden aangescherpt of toegevoegd.

1.4 Omgeving

De locatie betreft Mon Plaisir 40 te Etten-Leur.
Hier komt een stuk over de omgeving van de locatie. Bijvoorbeeld: grote verkeerspunten, snelweg, water. Dit stuk volgt.

2. Veiligheid

2.1 Risico's

Aan de komst van een opvangvoorziening voor asielzoekers kunnen bepaalde risico's verbonden zijn. Mogelijke risico's zijn:

2.1.1 Sociale Veiligheid

- Overlast
- Agressie en geweld op de locatie
- Spanningen tussen asielzoekers
- Ongewenste bezoekers op de locatie
- Criminaliteit op of in de directe omgeving van de locatie
- Aantasting veiligheidsgevoel bewoners
- Aantasting veiligheidsgevoel omwonenden
- Maatschappelijke onrust
- Radicalisering
- Wetgeving
- Normen en waarden

2.1.2 Fysieke veiligheid

- Verkeersveiligheid directe omgeving locatie (drukke verkeersituatie, loop- en fietsroutes naar voorzieningen)
- Calamiteiten (brand, ziekten, uitval infra)

2.2 Uitgangspunten

Ten aanzien van dit veiligheidsplan hanteren de betrokken partners de volgende uitgangspunten:

- We benutten zoveel mogelijk bestaande plannen en werkwijzen en sluiten aan bij de reguliere bevoegdheden en verantwoordelijkheden van betrokken partijen. We maken waar nodig aanvullende afspraken (bovenop al bestaande afspraken).
- We zetten in op het beperken van veiligheidsrisico's.

CONCEPT

- We zorgen voor zorgvuldige monitoring van de veiligheidssituatie op en rond de locatie en sturen waar nodig tussentijds bij.
- We werken integraal aan aanpak van veiligheid op en rond de locatie.
- Met het oog op de veiligheid binnen de locatie stelt het COA een separaat een bedrijfsnoodplan op, waarin beschreven is wat medewerkers moeten doen als een calamiteit zich voordoet en hoe de samenwerking tussen de bedrijfshulpverleningsorganisatie en hulpverleningsdiensten eruitziet.

2.3 Overleggen

Ten behoeve van veiligheid zijn er verschillende overleggen. Het betreft regulier overleg en overleg dat specifiek door het realiseren van een opvanglocatie in het leven wordt geroepen.

2.3.1 Regulier

Lokale Driehoek Aan dit overleg nemen de burgemeester, de officier van justitie en de chef van het basisteam deel. De partners binnen de driehoek overleggen over de sturing op de inzet van de politie binnen het basisteam. Mogelijke thema's: politie-inzet, afstemming bestuurlijke maatregelen en strafrechtelijke maatregelen, handhaving strafbare feiten, signalen radicaliseren. Dit overleg vindt een keer per 3 maanden plaats.

Bilateraal overleg tussen burgemeester en politiechef Mogelijke thema's: politie-inzet, overlast op en rond de locatie, criminaliteit, incidenten. Op verzoek van de burgemeester of politie sluit de locatiemanager van het COA aan bij dit overleg.

2.3.2 Overleg extra

Kernteam Veiligheid Noodopvang Etten-Leur
Dit overleg bestaat vooralsnog uit:
- COA; locatiemanager
- Beveiliging; vertegenwoordiger
- Gemeente Etten-Leur; beleidsadviseur Integrale Veiligheid, teamleider toezicht en handhaving en programmamanager opvang en huisvesting
- Betrokken BOA, alleen op verzoek
- Politie; aangewezen contactpersoon
- MWB; brandweerzorg en GGD/GHOR, alleen op verzoek.
- Burgemeester gemeente Etten-Leur, alleen op verzoek

SSV sluit in eerste instantie niet bij het kernteam veiligheid overleg aan. Met hen wordt wel wekelijks de lijst van incidenten en meldingen rondom de AZC locatie gedeeld. Mocht er een groot aantal incidenten plaatsvinden, sluit SSV alsnog aan bij het kernteam overleg.

Het overleg komt in de aanvangsfase 1 keer per week bijeen. Wanneer 1 keer per week te veel blijkt te zijn, wordt in samenspraak naar de juiste frequentie gezocht. Er wordt gewerkt met een agenda en verslaglegging/actielijst en wordt georganiseerd door de Gemeente. Het overleg:
- Monitort de veiligheidssituatie;
- Bespreekt het sfeerbeeld;

CONCEPT

- Maakt afspraken over preventie maatregelen/acties;
- Bespreekt incidenten zowel op locatie als elders en handelt deze af;
- Maakt operationele werkafspraken of stelt deze bij.

De beleidsadviseur OOV rapporteert aan de burgemeester.

Thema's zijn onder andere: Sfeerbeeld, activiteiten, incidenten, overlast en veiligheid op en rond de locatie, spanningen, leefbaarheid, criminaliteit, onveiligheid in relatie tot fysieke omgeving (toegang, omheining, verlichting, verkeer), integratie en ongewenste bezoekers.

Omwonenden overleg
Het COA is verantwoordelijk voor en investeert in een goede verstandhouding met de directe omgeving. Het COA zoekt zelf regelmatig actief contact met de omgeving om te peilen hoe het gaat. Daarnaast organiseert zij een structureel periodiek overleg met een vertegenwoordiging van ondernemers en inwoners die in de directe omgeving wonen of werken. Bij dit overleg sluiten, wanneer dit gewenst is, ook de gemeente en/of de politie aan. De precieze vorm van dit overleg is mede afhankelijk de behoefte die er in de omgeving leeft. COA onderzoekt dit en betrekt de betrokken partners zoals gemeente en politie. Thema's die in dit overleg met de omgeving aan de orde komen zijn:

- Sfeerbeeld algemeen (op en in de omgeving).
- Activiteiten op en rondom de locatie.
- Leefbaarheids-/veiligheidsissues die in de omgeving spelen die gerelateerd kunnen worden aan de locatie.
- Grotere incidenten op de locatie of in de directe omgeving van de locatie waarbij inzet van de hulpdiensten is geweest die hebben plaats gehad op locatie.
- Afspraken maken met de omgeving inachtneming van de geldende kaders inzake geheimhouding voor betrokken veiligheidspartners alsook de geldende privacywetgeving.

Het COA verzorgt ook één keer per kwartaal een nieuwsbrief met 'informatie allerlei'. Deze nieuwsbrief wordt op de volgende manieren gedeeld:

- Per brief naar omwonenden
- Plaatsing op de website van de gemeente
- In briefvorming spreiding bij de bibliotheek.

Bij alle informatie-uitwisseling gelden de kaders van de privacywetgeving en de geldende kaders inzake geheimhouding.

Het COA zorgt er daarnaast voor dat zij een open dag organiseren voor alle inwoners van Etten-Leur, vlak nadat de asielopvang in gebruik is genomen.

Contact en overleg locatie arbeidsmigranten
Het COA heeft zich ervan vergewist dat de locatie aan de Mon Plaisir 40 in Etten-Leur, op korte afstand gelegen is van de locatie waar de gemeente Etten-Leur 300 arbeidsmigranten zal gaan huisvesten.

Het COA zal actief in contact treden met de eigenaar van de opvang arbeidsmigranten aan de Parallelweg en samen stellen zij een plan op om mogelijke overlast in de omliggende wijken te voorkomen. Wanneer gewenst, wordt de gemeente betrokken bij dit plan. Het COA en de eigenaar van de opvang arbeidsmigranten zijn beide verantwoordelijk voor de mogelijke overlast die ofwel

CONCEPT

vanuit het AZC ofwel vanuit de arbeidsmigranten wordt veroorzaakt.

Daarnaast zal een periodiek plaatsvinden tussen de locatiemanager van de asielopvang en de locatiemanager van de opvang voor arbeidsmigranten. Hoe vaak dit overleg plaatsvindt, wordt afgesproken wanneer beide locatie zijn geopend.

Contact met gemeenteraad
Het COA onderhoudt direct contact met de gemeenteraad. Het COA zorgt ervoor dat zij minimaal 1 keer per jaar bij een vergadering van de gemeenteraad aansluiten, om te gemeenteraad op de hoogte te houden rondom de veiligheid van de asielopvang.

Contact tussen COA – Gemeente – Politie
In september worden afspraken gemaakt over het contact over veiligheid in de buitenruimte tussen COA – Gemeente – Politie. Wie is wanneer verantwoordelijk en hoe wordt daarover onderling gecommuniceerd? Dit stuk volgt.

2.4 Melden zorgen, signalen en klachten

Omwonenden en ondernemers kunnen hun zorgen of klachten over veiligheid in relatie tot de locatie 24/7 melden bij het COA (locatiemanager, beveiligingsbedrijf via het telefoonnummer …. of het e-mailadres …) (Deze volgen). Het telefoonnummer van het COA, dat 24/7 uur bereikbaar is, wordt voor het operationeel worden van de opvang algemeen bekend gemaakt aan de direct betrokkenen uit de omgeving. Het COA staat altijd open voor een gesprek met een individuele ondernemer of inwoner.

2.5 Registratie van incidenten

Voor het monitoren van veiligheidsrisico's en - waar nodig - bijsturen is informatie essentieel. Daarover zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Een zorgvuldige registratie van overlastmeldingen, incidenten en wetsovertredingen, die gerelateerd kunnen worden aan de locatie, is van belang voor opsporing en vervolging alsook voor het treffen van benodigde maatregelen.
- De locatiemanager van het COA alsook het beveiligingsbedrijf registeren incidenten, die zich op de locatie voordoen. Deze incidentenregistratie wordt door de locatiemanager gedeeld met de politie en gemeente.
- De gemeente en politie registeren overlastmeldingen en incidenten in de omgeving van de locatie evenals incidenten, die leiden tot politieaanwezigheid op locatie.
- Indien zich strafbare feiten op de locatie voordoen, wordt mogelijk aangifte maar altijd melding bij de politie of BOA's gedaan.
- Incidentenoverzichten van COA en van gemeente/politie zijn vast agendapunt in het Kernteam Veiligheid.

2.6 Alarmeren hulpdiensten bij calamiteiten

Bij calamiteiten, zoals brand, alarmeert het COA conform de reguliere procedures de hulpdiensten. De locatiemanager of de beveiliging van het COA vangt de hulpdiensten op en zorgt voor het begidsen van de hulpverleners op de locatie. Bij grotere incidenten en calamiteiten, waarbij opgeschaald wordt conform de regionaal afgesproken GRIP structuur, treedt het regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant in werking. Bij opschaling van de crisisstructuur kan op verzoek van COPI, ROT, BT een afvaardiging aan het operationeel en/of bestuurlijk overleg

CONCEPT

deelnemen.

2.7 Alarmeren en opschalen bij incidenten

Incidenten waarbij asielzoekers zijn betrokken, worden door de locatiemanager van het COA standaard geregistreerd en besproken met de contactpersoon politie en/of in het kernteam veiligheid noodopvang Etten-Leur. In voorkomende gevallen zal de locatiemanager de burgemeester, ambtenaar openbare orde en veiligheid en de contactpersoon politie direct bij ingrijpende incidenten met maatschappelijke impact op de locatie informeren, ook bij twijfel. Operationeel zal, in overleg met alle hulpdiensten en via de lijn van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, een AOL (melding op locatie/adres) voor de meldkamer worden opgemaakt. Doorlopende betrokkenheid van de gemeente wordt gegarandeerd via het AOV piketnummer. Deze zal tevens bij maatgevende incidenten (buiten de calamiteiten als bedoelt in “Alarmeren hulpdiensten bij calamiteiten”) worden geïnformeerd door de meldkamer. Het COA, de burgemeester en politie maken gezamenlijk een inschatting van de impact en ernst alsook van de benodigde maatregelen. Ook bespreken partners of het inzetten van een scenarioteam maatschappelijke onrust, via de lokale driehoek, gewenst is. Binnen het scenarioteam worden onder meer afspraken gemaakt over communicatie (inhoud, wijze, woordvoering, etc.).

Bij incidenten en het opschalen hiervan, worden zowel escalerende als de-escalerende maatregelen overwogen.

2.8 Brandveiligheid en calamiteitenplan

Het COA is wettelijk verplicht een bedrijfshulpverleningsplan en een ontruimingsplan te hebben (Besluit bouwwerken leefomgeving 6.20 (BVL)). In dit plan wordt beschreven hoe in geval van calamiteiten de organisatie voor het ontruimen, verlenen van eerste hulp, het alarmeren en opvangen en informeren van hulpdiensten en middelen daartoe is opgezet. Een ontruimingsplan is hier ook onderdeel van. Het COA overlegt dit plan uiterlijk één maand voor ingebruikname met alle betrokken partijen.

CONCEPT

3. Maatregelenoverzicht

3.1 Op de locatie

	Thema	Wat	Wie
1	Overleg	Organiseren Kernteam Veiligheid COA – Gemeente – Politie. Bij aanvang wekelijks.	COA in overleg met gemeente
2	Bedrijfshulpverleningsplan en een ontruimingsplan (bijlage voor COA)	Opstellen en opleveren van een bedrijfshulpverleningsplan en ontruimingsplan uiterlijk een week voor ingebruikname locatie	COA
3	Dagelijks beheer op locatie	Het woonteam van het COA is dagelijks actief van 08.00 tot 22.00 en in het weekend van 09.00 tot 17.00 uur.	COA

4	Beveiliging/bewaking/toezicht	24/7 beveiliging. Zorgen voor permanente beveiliging op de locatie. Het COA zorgt voor minimaal 1 beveiliger overdag van 08.00 tot 22.00 uur en 3 beveiligers in de nacht van 22.00 tot 08.00 uur. Cameratoezicht op locatie en in de omgeving. Hiervoor vraag het COA toestemming bij het OM. Bereikbaarheidsdienst locatiemanager bij incidenten weekend en nacht.	COA
5	Bereikbaarheid	24/7 bereikbaarheid voor partners en directe omgeving via telefoonnummer … en emailadres …. (Deze volgen). Een vast bemenst receptiepunt.	COA
6	Huisregels	Opstellen en daarop toezicht houden. Gemeente toetst de huisregels voorafgaand aan ingebruikname asielopvang.	COA en Gemeente
7	Maatregelenbeleid	Bij overtreden huisregels en andere overtredingen/misdragingen handelen conform het maatregelenbeleid COA. Deze is te vinden op de website van het COA.	COA
8	Toegang locatie	Aan/afmelden/registreren bezoekers. Opleggen locatieverbod in voorkomende gevallen.	COA
9	Incidenten met strafrechtelijk karakter	Bij constateren strafbare feiten of (vermoeden van) criminele activiteiten politie informeren	COA, politie en OM
10	Registreren incidenten	Het bijhouden van een incidenten administratie.	COA
11	Bevoegdheid tot sluiten AZC	De gemeente heeft de publiekrechtelijke bevoegdheden om, wanneer dit op grond van geldende wet- en regelgeving, besluiten van bestuursorganen van andere overheidslichamen dan wel rechtelijke uitspraken gehouden is, de AZC locatie te sluiten.	Gemeente

3.2 In de directe omgeving/buiten de locatie

	Thema	Wat	Wie
1	Omwonenden overleg	Structureel overleg Omgeving COA. Afstemmen met gemeente en eventueel andere partners zoals politie en BOA's. Vorm: nog nader te bepalen en mede afhankelijk van behoefte en ideeën omgeving. Actief regelmatig contact zoeken met de omgeving (individuele ondernemers, 'Hoe gaat het"?)	COA
2	Overleg partners	Kernteam veiligheid	COA, gemeente, politie en veiligheidsregio
3	Aanpak / voorkomen overlast (directe) omgeving	Regulier toezicht openbare ruimte directe omgeving door gemeente (BOA) in afstemming met straatcoaches en politie.	Gemeente en politie
4	Aanpak / voorkomen overlast (directe) omgeving	Locatie aanwijzen als aandachtslocatie (AOL)	Politie
5	Aanpas overlast gemeentebreed	Afhankelijk van de daadwerkelijke situatie en ontwikkelingen	Kernteam veiligheid
6	Verkeersveiligheid	Preventie en voorlichting ten behoeve van vergroten verkeersveiligheid, zoals fiets- en verkeersles.	COA
7	Verkeersmaatregelen	Indien van toepassing en afhankelijk van de ontwikkelingen: fysieke maatregelen ten behoeve van vergroten verkeersveiligheid wandelende en fietsende bewoners en regulier verkeer. D*e gemeente maakt een plan over verkeersveiligheid. Dit komt als bijlage bij dit stuk. Hier worden ook de veilligheid van de bewoners AZC in opgenomen.*	Gemeente (provincie)
8	Verkeersveiligheid	Maatregelen ten behoeven van vergroten verkeersveiligheid	BOA's, Politie